

ציונות זה שם המשחק

איך בונים עתיד משותף לעם היהודי? באמצעות מחנות נוער משותפים של נוער ישראלי ונוער התפוצות. מה זה נותן? חוויה אדירה, למידה וחיזוק הזהות היהודית לישראלים ולנוער היהודי בגולה, ולפעמים גם שידוך יהודי כשר

אייל מלול
צילום: מידן בן יואש

מרבית אזרחי ישראל מגדירים עצמם ציוניים ורבים מאתנו הם רוצים לראות את יהדות צפון אמריקה החוקה עולה לארץ, אך ר מתי מעט מקדישים עצמם לרעיון הציוני. מיכל בן-דב ויובל קור ממודיעין, שותפים לדרך וגם לחיים, הם שניים מאלה שהיים, נוש מים ופועלים לחיזוק הקשר בין יהדות ארה"ב לישראל. את פעילו תם הם מבצעים באמצעות עמותת "Camp USA", היוזמת ומארגנת מפגשים של בני נוער ישראלים במחנות קיץ יהודים בארצות ה נרית שהם מנהלים.

מטרת העמותה לתרום את חלקה בבניית עתיד משותף לע יהודי, והמפגשים של בני נוער ישראלים ואמריקאים נחשבו למיזם המוביל של העמותה. בני הנוער הישראלים נהנים מהוויו קיץ מדהימה שתלווה אותם כל החיים והם גם יוצרים קשרים ע נוער אמריקאי יהודי, שלעתים ממשיכים עוד לשנים רבות. בן- דב עצמה היא פועל יוצא של אותם מחנות קיץ שתווהה בילדותו "כשאני מסתכלת אחורה לחוויה האישית שאני חוויתי ורואה א כל החברים שלי שנוצרו לי מהמחנה, זה מה שנותן לי תשוקה לכך אני מאמינה בלב שלם שזה משהו שאין שום דבר דומה לזה". בתו בגורת הגיעה בן-דב לסוכנות, עברה בחוויה הישראלית ושימש שליחה מטעם הסוכנות היהודית ב-JCCA (Jewish community enter agency) כמשך ארבע שנים.

עניין של המשכיות

JCCA זה ארגון הגג של המרכזים היהודיים הקהילתיים בצפו אמריקה, מסבירה בן-דב על הארגון, "אחד הפרויקטים הוא אתו מחנות קיץ, יובל ואני נכנסנו לעולם הזה, קשרנו קשרים עם מנח לי המחנות, שמתברר שהם מאוד מעוניינים להכניס ילדים מישראל מדובר בקבוצות לא גדולות, כי הילדים הישראלים מסובסדים ע ידי המקומיים".

קורן, שותפה של בן-דב לניהול, פעיל מזה 20 שנים בעיצו והיווק הקשר בין יהדות התפוצות לישראל. הוא ניהל וארגן משל חות בני נוער, סטודנטים, מבוגרים ומתנכים בביקורים חינוכיים וחוויתיים בישראל במסגרת הסוכנות היהודית, פדרציות יהודי ות, ארגון ה-JCCA ומכבי תנועה עולמית. בין כל הפעילות ה פגש בבן-דב וביחד גיבשו את הרעיון ליצור מפגש בין הנוער היש ראלי לאמריקאי: "לשלוח קבוצות של ישראלים בשביל האוויר והמפגש בין ישראלים לילדים אמריקניים כולם רוצים, ג

חוויות מחזקות לכל החיים. יובל קורן ומיכל בן-דב

"אנחנו רוצים ליצור גשר בין היהדות הישראלית ליהדות התפוצות. המטרה היא שהילדים יכירו על בסיס אישי כדי שיוכלו לבנות יחד את העתיד של העם היהודי. אני יודעת שזה חזון רחב ויומרני, אבל בעולם הקטן שלנו אנחנו מצליחים לעשות את זה"

במחנות רצו, כי זה מוסיף ערך מוסך לתכנים", מסבירה בן-דב א מהות הרעיון. "הרעיון הוא שהמחנות מסבירים את הישראלים."

רוב הדינמיקה היא סביב הדומה והשונה, האמריקאים מופתעים לגלות דווקא יש הרבה מן הדומה, הם מגלים שלישראלים יש איי-פודים, אבל כאמור גם יש את השונה החל מהצבא וכלה בערכים

כמות גדולה של ילדים אמריקאים, ומחנות מקצים לנו 15-20 מקומות בעבור הילדים, מוסיף קורן.

למה להם לעשות זאת?
"הם עושים זאת כי הם יודעים שזה סוג של המסכות של העם היהודי, עונה כרדב, ולנו חשוב לחוק את הקשר של העם היהודי - זה שבישראל עם זה שבתפוצות, ובמחנה אפשר לעשות זאת בקטע האישי."

וזה עובד?
"אין ספק. החברות בין הילדים הישראלים והאמריקאים הביאה לכך שהאמריקאים כמו לבקר אותם בישראל. אנב, נוצרו גם קשרים בין המשפחות ודרך הילדים, מסביר קורן, "המשפחות מארצות הברית מגיעות לארץ כדי לעשות כר מצווה והם מומינים את החברים מהארץ. וזה נעצם כל העניין."

יש הרבה קבוצות של ישראלים שטסים לארצות הברית, מה היחידות שלכם?

קורן: "אין הרבה כמונו. מעטים נחשפים לקשר או למפגשים של חורש ימים. בגדול, אני מעריך ש-90 אחוז מהנוער בארץ לא מכיר באמת את הקהילות בחו"ל, וגם אם נחשפו זה קרה על קצה המזלג. זה מפגש אמיתי ולא מונחה. הילדים פשוט חיים ביחד וכך נוצר המפגש האמיתי. חורש לא שווה לאף מפגש אחר שאני מכיר."

גשר לעתיד משותף

השניים מסבירים שבמחנה עצמו אין קבוצת ישראלים ואמריקאים, הקבוצות מתלקות על פי גילים, כשבכל קבוצה יש שניים-שלושה ילדים ישראלים וכך הם נטמעים בקבוצה. "למרות שיש כאן כניסול שני עולמות שונים, החיבור בין הישראלים לאמריקאים מדהים, הבנים מתחברים סביב הספורט. שעה אחרי המפגש הראשוני אתה יכול לראות את הילדים משחקים כדורסל. אצל הבנות הקשר הוא יותר אינטנסיבי ושם דוברים כמה ימים להתחמם". קורן מחזק את דבריה: "לא מעט אמרו לנו בסוף מחנה הקיץ שאלמלא השפה אי אפשר היה להכירל מי ישראלי ומי אמריקאי, כשרק המבטא מבריל אותם."

איך האמריקאים מקבלים את הילדים הישראלים?

כרדב: "הם לומדים הרבה על הדומה והשונה, לדוגמה, בקיץ היי תה מלחמה והישראלים היו צריכים להסביר לאמריקאים מה זה מלחמה, איך זה להיות בארץ בזמן מלחמה, מה זה הקטיושות וכל זה, החיבור הזה השפיע כי זה שונה לשמוע מילד מה קורה בישרי אל ולא דרך ה-CNN". "כשילדים מחיפה מספרים לחברים שלהם שהם תוורים ישר למקלטם, זה מעביר באופן אישי את החיים כאן וזה לא עובר כשרואים טלוויזיה", מסכם קורן.

הילדים שומרים על קשר?

"שמענו על די הרבה על ילדים ומשפחות שהגיעו לארץ דרך ההיכרות של הילדים, אומרת כרדב, "זה מדהים. ילד מכיר ילד מישראל ומשכנע את המשפחה שלו לבוא לטייל בישראל. אם חס וחלילה קורה משהו בארץ, הם מתלפים מסרים דרך הטלפונים או המחשב. נוצרו פה חברויות רציניות מאוד."

כשמדברים על מפגש בין יהודים מתרבותיות שונות, אי אפשר שלא לתהות על ההבדלים הרתיים: "המחנות הם מחנות קהילתיים שלא שייכים לזרם דתי כזה או אחר", טוען קורן. "הקשר עם הדת אצל המשתתפים הוא לא חזק. רוב האמריקאים לא הולכים לבתי ספר דתיים או לבתי כנסת. הם פחות או יותר כמו החילוניים פה בארץ, מגיעים לבתי כנסת בחגים."

כרדב: "מה שיפה זה שיש אווירה רחבה, עושים קבלת שבת, שרים שירים וגם שם יש חיבור, הילדים מגלים שהם מכירים אתם שירים". ערך מוסף של העמותה הוא שאחוז נכבד מהילדים שטסים עם המשפחות הם ילדים מהפריפריה, שירים אינה משגת את הכסף הר"רש למחנה. לשם כך כרדב וקורן מנסים לארגן כמה שיותר גופים שיתרמו מלגות לילדים הבאים משכונות קשות יום בירושלים, אשקלון ובית שמש.

"היינו רוצים להצליח לגייס מספיק מלגות כדי לשלוח כמה שיר תר ילדים לחוויה הזאת", אומרת כרדב, "כי המטרה היא לתת בין הילדים מתוך אמונה שאותם ילדים תפתחו למנהיגים של הרוד הבא, ולכן חשוב שיהיה קשר בין הקהילות היהודיות". כרדב מרבי רת בעיקר על האתגרים שבפניהם עומדות שתי הקהילות: "בארצות הברית מתמודדים עם בעיות כמו התבוללות ובישראל מתמודדים עם בעיה של אובדן הזהות היהודית, ולכן אנחנו פונים לקרנות ופריצות ומנסים לגייס מתן עוד ועוד מלגות". עיקר המלגות מגיע כאמור מארצות הברית, אבל גם בארץ יש גופים שמכונים לתרום, כמו גורמים מהקהילה הרוסית, שתורמים מלגות לילדים ממוצא רוסי.

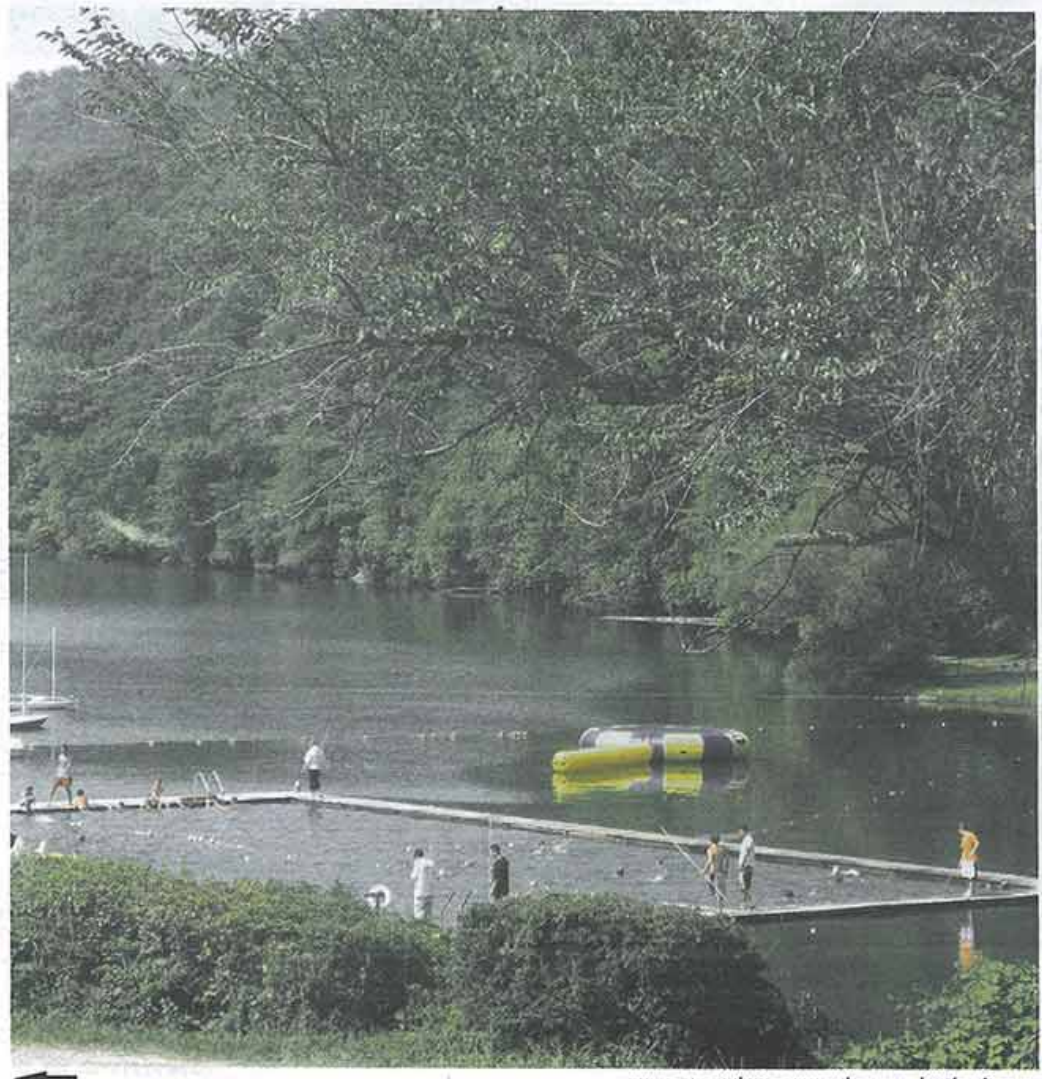
מה החזון שלכם?
"אנחנו רוצים ליצור גשר בין היהדות הישראלית ליהדות התפוצות. המטרה היא שהילדים יכירו על בסיס אישי כדי שיוכלו לבנות יחד את העתיד של העם היהודי. אני יודעת שזה חזון רחב ויומרגני, אבל בעולם הקטן שלנו אנחנו מצליחים לעשות את זה. מבחינת העמר זה, אנחנו מקווים לשלוח כמה שיותר ילדים ולהשיג כמה שיותר מלגות כדי לתת חורמנות גם לילדים שירים אינה משגת אפשרות להשתתף במיזם."

אין הרבה כמונו. יובל קורן

חווה את מחנות הקיץ בעצמה. מיכל כרדב

משתדלים לפעול בתורים ליד אנשים. מעילויות מים במחנה

כולנו עם אחד. בני נוער אמריקאים וישראלים במחנה קיץ

"אחת המוטיבציות של ההורים האמריקאים להביא ישראלים היא מציאת בן או בת זוג יהודי לילדים. זה חלק מהמחזוריות של הקהילה, ממש משהו תרבותי. קראתי מאמרים שטוענים שעיסוק הישראלים ביהדות התפוצות קטן, ובמקביל העיסוק של יהדות התפוצות בישראל הולך ונחלש. אני רואה בתפקיד שלנו ניסיון להפוך את התהליך."

הכול - הוא עבר חוויה בלתי רגילה. אחרי ההחברלים הגדולים בין בני הנוער הוא שבגיל 18 חיים ראלים חולבים לצבא ואילו האמריקאים חולמים לקבל. איך זה בו לזיי בטיחות?

יש בנושא הזה המון שיתות. הישראלים מגלים שהאמריקאים עסו קים במכללות ברצינות ובונים רומה האמריקאים מגלים שאת היש ראלים מעניין הצבא ומספרים על החוויות של האחים מהצבא ומולי מסכור קורן, "ככלל, רוב הדינמיקה היא סביב הרומה והשונה. האמ ריקאים מופתעים לגלות שיש רווקה הרבה מן הרומה, הם מגלים שלישראלים יש איי-פודים, הם מאוינים לאותה מוויקה, אבל כאמח יש גם שונה, החל בצבא וכלה בערכים". וכך רוב מוסיפה, "דרך אגב אנחנו עושים לילדים הכנה לקראת הפער התרבותי שהם עומרי להכיר - בטח בכל מה שקשור למחנה קיץ."

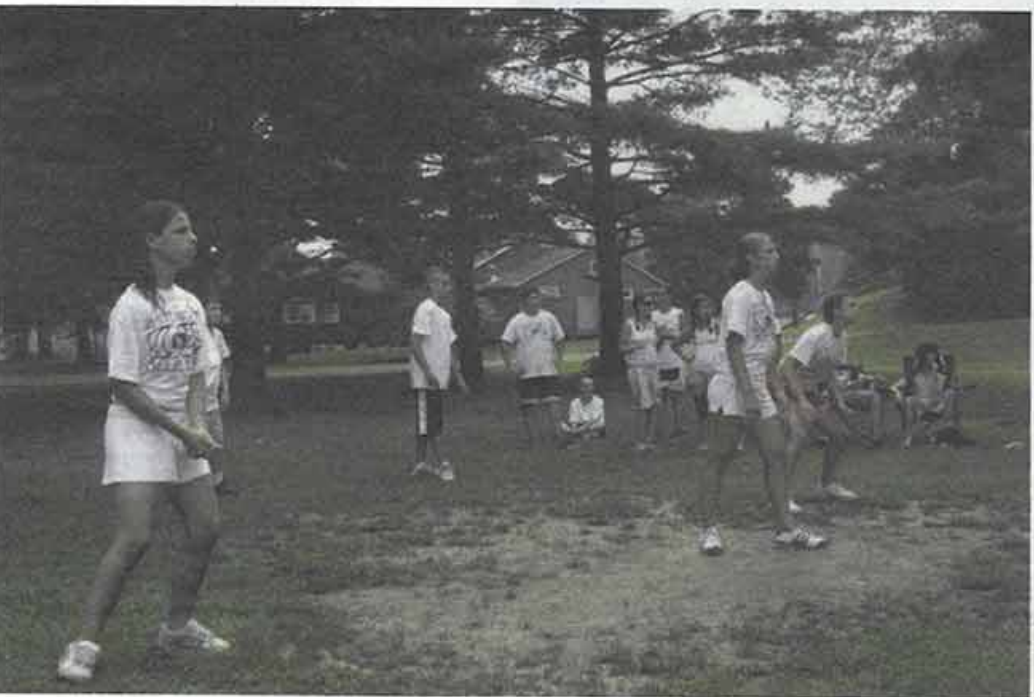
המטרה היא שהילדים יכירו על בסיס אישי כדי שיוכלו לבנות יחד את העתיד של העם היהודי. אני יודעת שזה חזון רחב ויומרני אבל בעולם הקטן שלנו, אנחנו מצליחים לעשות את זה. אנחנו מקווים להשיג כמה שיותר מלגות, כדי לתת הזדמנות לילדים שידם אינה משגת גם אפשרות להשתתף במיזם"

אחד הרברים שבהם מגבשים השניים את הילדים הוא טיול בט (עקמפינג): "אנחנו שמים דגש על החלק החברתי, על החוויה ועל הקטע של הטבע", מסכם קורן. מה תגובות ההורים?

"מרוצים מאוד" אומרים השניים כמעט בבת אחת, "כל משפחה שיכולה לממן את הטיול שלחה את הילד פעם נוספת. יש כאלה ששלחו גם את האחים שלהם. אתה צריך להבין, מתורבת כן רוב את העניין, "הילד חוזר עם ידע ועם ביטחון עצמי מאשר היו לו חורש לפני. הוא למד שפה שנייה, הסתדר בלי הורים חורש, ונוסף על

רוצים לשלב גם את הציבור הדתי. בן דב וקורן שידוך נשר

בנים מתאחדים סביב הספורט. אצל הבנות דרוש יותר זמן

כך רוב: "אנחנו רוצים גם להגיע לנישוח נוספות שער כה לא באו לזיי בטיח, כמו המגור הרתי, ולחשוף כמה שיותר אנשים בישראל ובכאר"ב לרבר הזה". לרבריה מצטרף קורן ואמר שכבר בשנה הקי רובה ויקמו שני מהנות קיץ לציבור הרתי, "שהמתנות החילוניים לא מתאימים להם."